

PROPOZYCJA UCHWAŁY KDO

Uchwała nr 3/2013 Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska z dnia 03.04.2013

Komisja Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska po zapoznaniu się z przedstawioną częścią wersji roboczej dokumentu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wnosi o uwzględnienie następujących uwag:

1) umieszczenie w studium definicji „parku rzecznego”:

park rzeczny – teren położony wzdłuż osi występującego aktualnie lub dawniej cieką wodnym, łącznie z samym cieką wodnym. Obejmuje kompleks terenów zieleni o charakterze naturalnym lub półnaturalnym, funkcjach: przyrodniczych, przewietrzania miasta, rekreacyjnych, edukacyjnych. Szerokość parku rzecznego wyznacza zasięg doliny rzecznej z naturalną lub półnaturalną zielenią lub planowany zasięg terenu do odtworzenia struktury przyrodniczej parku rzecznego.

W parku rzecznym dopuszczone urządzenia:

- „bram”, będących formą przestrzenną, sygnalizującą wejście do parku,
- ścieżek pieszych i rowerowych o przebiegu i formie uzgodnionej z przyrodnikami,
- miejsc wypoczynku wyposażonych w ławki, poidelka, stojaki na rowery,
- urządzeń informacyjno-edukacyjnych takich jak tablice, drogowskie.

Wykluczenie obiektów kubaturowych, placów zabaw, boisk, parkingów, wielkogabarytowych urządzeń reklamowych, lokalizacji obiektów tymczasowych, przegradzania strukturami czasowymi lub trwałymi osi cieką wodnego.

W otulinie parku dopuszczenie budowy urządzeń placów zabaw, urządzeń rekreacyjnych.

- 2) W rozdziale II.5.1 zapisanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych jako pierwszoplanowego znaczenia ochrony. Kraków ze względu na swoje specyficzne położenie na styku Wyżyny Krakowskiej, Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego jest obszarem o wyjątkowych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu znajduje się tu wiele miejsc o cennych walorach przyrodniczych. Niektóre z nich mogą mieć duże znaczenie w ochronie różnorodności biologicznej. Są to miejsca rozrodu rzadkich i chronionych gatunków zwierząt i roślin, siedliska ich bytowania, korytarze ekologiczne. Wszystko to sprawia że Kraków pod względem przyrodniczym jest ewenementem wśród miast europejskich, a niektóre występujące tu zbiorowiska i gatunki należą do ginących w Europie (np. łąki trzęślicowe w Kostrzu, starodub łąkowy, motyle modraszki, skalnik driada, ptaki takie jak: derkacz, bączek, gąsiorek). Ta niezwykła wartość przyrodnicza Krakowa jest w społeczeństwie mało znana i niedoceniana. Skutkuje to niezrozumieniem konieczności ochrony przyrody w Krakowie, licznymi wypowiedziami, że miejsce dla naturalnej przyrody jest poza miastem i w konsekwencji niszczeniem przyrody (w tym również siedlisk i gatunków chronionych dyrektywami unijnymi i konwencjami międzynarodowymi). Dlatego też ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych powinna być ujęta wśród działań pierwszoplanowych
- 3) Zaprezentowana wersja robocza zmiany Studium jest niezgodna z mapą roślinności rzeczywistej Krakowa. Pod zabudowę zostały przeznaczone tereny oznaczone w mapie roślinności rzeczywistej Krakowa jako obszary o najwyższym walorze przyrodniczym – np numer wydzielenia 43-3022 położone przy ul. Śliwiaka - wyznaczone w studium jako U.
- 4) Należy zweryfikować ustalenia przeznaczenia terenów w dotychczasowym Studium, które było przygotowane i uchwalone przed opracowaniem Mapy roślinności rzeczywistej Krakowa oraz "Koncepcji ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa". Nowe ustalenia Studium muszą uwzględniać aktualną wiedzę o walorach przyrodniczych i konieczność ich ochrony.
- 5) W rozdziale II.5.4 wśród obszarów proponowanych do objęcia ochroną brak: łąk w Kostrzu, łąk w Pastwiskach, Szerokich Łąk - obszary te są opisane jako cenne przyrodniczo i proponowane do objęcia ochroną w "Koncepcji ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa" (Instytut Nauk o Środowisku UJ, Kraków 2005) (wersja internetowa dostępna na <http://www.eko.uj.edu.pl/przyrodakrakowa/koncept.htm>) W rozdziale II.5.4 wśród obszarów proponowanych do objęcia ochroną znajduje się „Las łąkowy w Przegorzałach” przez teren którego planuje się jednocześnie poprowadzenie trasy komunikacyjnej. Należy wykluczyć poprowadzenie trasy komunikacyjnej przez teren lasu łąkowego.
- 6) Wśród innych obszarów cenne przyrodniczo, na których występują chronione gatunki roślin i zwierząt wymienione są oczka wodne w Rżące, jednocześnie teren wokół jest przeznaczony w studium pod zabudowę. Nie można chronić stawów i gatunków zwierząt przy dopuszczeniu budowy tuż obok osiedla. Stawy zostaną zamienione w przybłokowe sadzawki, pozbawione jakichkolwiek walorów przyrodniczych ze względu na przerwanie korytarzy ekologicznych, zagrożenia dla przyrody stawu związane z zamieszkaniem w jego bezpośrednim sąsiedztwie kilku tysięcy ludzi oraz ich zwierząt (psów, kotów). Jest to jednocześnie obszar źródłiskowy potoku Biezanowskiego. Wykonanie wykopów fundamentów osiedla spowoduje zmianę stosunków wodnych co może mieć wpływ na stan wód Potoku Biezanowskiego oraz stawu. Teren w "Koncepcji ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa" (wersja internetowa dostępna na <http://www.eko.uj.edu.pl/przyrodakrakowa/koncept.htm>) na str 128, 129 Instytut Nauk o Środowisku UJ proponuje objęcie terenu ochroną w postaci użytku ekologicznego.
- 7) Uzupełnienie mapy terenów cennych przyrodniczo i korytarzy ekologicznych zgodnie z mapą autorstwa dr. Kazimierza Walasza
- 8) Wykorzystanie w pracach nad zmianą Studium mapy zbiorników i cieków wodnych autorstwa dr. Kazimierza Walasza. Należy przeprowadzić rzetelną inwentaryzację szczególnie małych, ginących cieków, nawet tych okresowych stanowiących sumarycznie cenne źródło zasilania w wodę całego systemu hydrologicznego Krakowa. Brak rzetelnej inwentaryzacji cieków wodnych na terenie Krakowa skutkuje ujmowaniem małych cieków i ich źródeł oraz wprowadzaniem zlikwidowanych cieków do miejskiej kanalizacji ściekowej. W studium powinien znaleźć się zapis nt bezwzględnego zakazu zasypywania i zmniejszania powierzchni zbiorników wodnych oraz zakazu realizacji inwestycji budowlanych w pobliżu zbiorników wodnych.
- 9) Objęcie ochroną prawną wszystkich zbiorników wodnych i ich otoczenia
- 10) Pozostawienie w nowym Studium wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w strefie kształtowania systemu przyrodniczego w wysokości min 70% (tak jak ma to miejsce w obecnie obowiązującym studium)

- 11) Włączenie terenów zabudowy jednorodzinnej z dużymi ogrodami do strefy kształtowania systemu przyrodniczego,
- 12) W rozdziale II.5.2 zapisanie wśród głównych kierunków rozwoju i ochrony środowiska przyrodniczego: zabezpieczenie terenów zieleni rekreacyjnej, osiedlowej, międzyblokowej
- 13) Konieczność wprowadzenia zapisów chroniących tereny zieleni w ścisłym centrum miasta
- 14) Przeznaczenie niezagospodarowanych terenów będących własnością gminy w pierwszej kolejności na tereny zieleni publicznej a dopiero w drugiej na inne cele,
- 15) Uwzględnienie w Studium zapisów zobowiązujących do zabezpieczenia terenów rekreacyjnych (wypoczynkowych) w obszarach zabudowy. Małe tereny rekreacyjne, jak aleje, skwery, małe parki, place zabaw powinny być zlokalizowane w każdej jednostce urbanistycznej by zapewniać tereny rekreacyjne dla wszystkich mieszkańców bezpośrednio w sąsiedztwie intensywnej zabudowy. Jednostki urbanistyczne nie powinny służyć wyłącznie do podziału formalnego terenu, a stanowić jednostki "sąsiedzkie" czyli zapewniać wszelkie podstawowe potrzeby mieszkańców w tym rekreacji.
- 16) Należy dążyć do zachowania jako tereny zieleni wszystkich płatów zieleni wskazanych w „Mapie roślinności rzeczywistej Krakowa”
- 17) Jako ZP powinny zostać zachowane m.in. tereny zieleni:
 - tereny pomiędzy ul. Spiska-Długosza (w studium zaznaczone jako MW) – gęsto zadrzewione tereny zagrożone powodzią, stanowiące korytarz ekologiczny, które powinny być przedłużeniem Plant Nowackiego
 - tereny nad rzeką Wilgą pomiędzy ul. Rydlówka-Konopnickiej: poszerzony pas parku rzeczno-przebiegający w teren zieleni sportowej (numer wydzielania w mapie roślinności rzeczywistej Krakowa 56-2089), z dopuszczeniem w tej ostatniej obiektów sportowych (RKS Garbarnia), bez możliwości wprowadzenia innej zabudowy (w projekcie studium teren zieleni sportowej został zaznaczony jako MW),
 - działki przy ul. Karmelickiej nr 124/2, 125/8 obręb 60 Śródmieście stanowiące własność Gminy Miejskiej Kraków.
- 18) Nie uznawanie za powierzchnię biologicznie czynną zieleni projektowanej na dachach i ścianach budynków
- 19) Wprowadzenie odrębnej kategorii planistycznej dla ogrodów działkowych, w szczególności dla tych o wieloletniej historii
- 20) Ze względu na niski współczynnik lasów - Kraków ma w całej Polsce najmniej lasów w porównaniu z innymi dużymi miastami (lasy w Krakowie zajmują jedynie 4,38 % powierzchni Krakowa), niedopuszczalne przeznaczenie terenów o charakterze leśnym na cele budowlane np. Polana Żywiecka. Należy zachować tereny o charakterze leśnym. i oznaczyć je w Studium jako odrębną kategorię planistyczną ZL (zielen leśna).
- 21) Konieczna jest korekta (w porozumieniu z przyrodnikami) wyznaczonych terenów dopuszczonych do zalesień, w celu niedopuszczenia do zalesienia cennych przyrodniczo terenów łąkowych.
- 22) Ze względu na zagrożenie funkcji układu przewietrzania miasta i regeneracji powietrza poprzez zabudowę korytarzy przewietrzania miasta konieczne jest zachowanie wyznaczonych przez naukowców korytarzy przewietrzania miasta, wolnych od jakiegokolwiek zabudowy. W rozdziale II.5.6 wprowadzenie zapisów wyłączających z możliwości zabudowy obszarów: Dolina Prądnika, Dolina Wilgi, Dolina Serafy z „Malinówką, Obniżenie Toń, Obniżenie Pychowickie. Zapisy o zakazie lokalizacji zabudowy wysokiej, orientowaniu budynków dłuższą osią wzdłuż osi doliny nie zabezpieczają w wystarczającym stopniu drożności korytarzy aerosanitarnych Krakowa.
- 23) Rezygnacja z dopuszczenia budowy w Krakowie nowych wysokich budynków (powyżej 30 m) ze względów krajobrazowych oraz zagrożenia dla przewietrzania Krakowa
- 24) Uwzględnienie w mapie korytarzy przewietrzania miasta niezabudowanych wzgórz, w tym obszaru Krzemionek,
- 25) W rozdziale II.5.2 uzupełnienie zapisu: *„w granicach administracyjnych miasta zabroniona jest budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii. Budowa lub rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym wystąpienia poważnych awarii”* o zapis *„wyłącznie w przypadku wyznaczenia takiego obszaru w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego”*
- 26) W rozdziale II.5.6 brak jest informacji o konieczności osiągnięcia dobrego stanu wód do roku 2015 lub 2021 (derogacja) W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (2011) stan wód powierzchniowych na terenie Krakowa oceniono jako zły. W przypadku niektórych z tych części stwierdzono, że istnieje ryzyko nieosiągnięcia wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej celów środowiskowych do roku 2015 i dlatego określono dla nich derogacje (odstępstwa od obowiązku osiągnięcia celów środowiskowych do roku 2021). Dla siedmiu cieków wodnych na terenie Krakowa nie określono derogacji, a zatem wymagane jest osiągnięcie dla nich stanu dobrego do 31.12.2015. Dla czterech określono derogację czasową, wskazując termin uzyskania dobrego stanu wód na rok 2021. Ramowa Dyrektywa Wodnej jest nadrzędnym dokumentem określającym wymogi i standardy w dziedzinie polityki wodnej Unii Europejskiej. Głównym celem RDW jest osiągnięcie do roku 2015 dobrego stanu ekologicznego i chemicznego w wodach powierzchniowych i dobrego stanu chemicznego i ilościowego w wodach podziemnych, chyba że ze względu na ważne aspekty ekonomiczne lub społeczne jest to niemożliwe. W przypadku wód powierzchniowych wyznaczonych jako silnie zmienione lub sztuczne części wód celem jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Dla osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego niezbędne jest zaprzestanie regulacji cieków wodnych i usuwanie drzew w dolinach rzecznych. Doliny wszystkich rzeki i potoków powinny podlegać szczególnej ochronie. Należy w ich otoczeniu pozostawić naturalną roślinność. Dopuszczalne jest przeprowadzenie ścieżek spacerowych i rowerowych w miejscach uzgodnionych z przyrodnikami. W szczególności należy usunąć zapis o możliwości regulacji cieków.
- 27) Należy wprowadzić zakaz realizacji nowej zabudowy wzdłuż brzegów zbiorników Bagry i Stawu Płaszowskiego, a w obszarze pomiędzy tymi akwenami konieczne jest zachowanie pozostałości połączeń ekologicznych (a nawet próba odtworzenia korytarza ekologicznego), natomiast niedopuszczalna jest dalsza zabudowa, rozbudowa i nadbudowa istniejących obiektów. Należy zrezygnować z budowy ul. Kaplickiego ze względu na przerwanie połączenia ekologicznego pomiędzy Stawem Płaszowskim a Bagrami

- 28) Wśród zabudowy mieszkaniowej wzdłuż brzegów Wisły należy wprowadzić zakaz wprowadzania nowych budynków oraz rozbudowy i nadbudowy istniejących
- 29) W obszarze Koło Tynieckie, ze względu na wartości przyrodnicze oraz zagrożenie powodziowe (systematyczne podtopienia podczas wysokiego poziomu wody w Wiśle) nie należy dopuszczać do powstawania nowej zabudowy, a wręcz należy czynić starania o wykup/wymianę terenów w celu docelowego urządzenia polderu
- 30) Należy zrezygnować z lokalizacji zbiornika małej retencji w Pychowicach ze względu na ochronę wartości przyrodniczych oraz brak uzasadnienia zagrożeniem powodziowym obszarów zamieszkałych
- 31) W rozdziale II.5.6 zapis „*sieć kanalizacyjna dla ścieków komunalnych winna być zakończona zbiorowymi oczyszczalniami ścieków, indywidualne oczyszczalnie ścieków dopuszcza się jedynie na obrzeżach Miasta o zabudowie rozproszonej, gdzie wskaźnik zaludnienia jest niski*”, należy uzupełnić o zapis, że nie dopuszcza się nowej zabudowy nie podłączonej do zbiorczych oczyszczalni ścieków
- 32) Na całym obszarze należy wprowadzić zasadę nie dopuszczalnych zmian parametrów w planach miejscowych.
- 33) Rezygnacja z budowy metra (dopuszczenie rozbudowy linii tramwajowej, w tym w wersji podziemnej)
- 34) Zakaz wprowadzania nowych obiektów handlu wielkopowierzchniowego (UH)
- 35) Proponowana lokalizacja zakładu unieszkodliwiania odpadów w okolicy ulicy Giedroycia jest błędna i nie jest akceptowana ponieważ:
- teren jest nisko położony, zagrożony powodzią i lokalnymi podtopieniami.
 - leży na styku dwóch korytarzy przewietrzających miasto.
 - jest terenem zielonym cennym przyrodniczo z naturalnym oczkiem i ciekiem wodnym, licznie żyjącymi tam prawnie chronionymi płazami, ptakami i innymi zwierzętami i w połączeniu z rzeką tworzy kompleks krajobrazowo – przyrodniczy.
 - teren nie posiada dogodnego i nieuciążliwego dojazdu i jest w dużej odległości od podłączeń ciepłociągu ,co powodowało by konieczność usunięcia około 400 drzew i licznych krzewów.
 - lokalizacja nie posiada aprobaty społecznej – włącznie ze skierowanymi skargami do WSA i NSA.
- 36) W załączeniu Komisja przedkłada graficzne uwagi do przeznaczenia terenu w obszarach cennych przyrodniczo:
- okolice ul. Słona Woda (rezygnacja z funkcji mieszkaniowej na rzecz ZP – zgodnie z mapą "Koncepcji ochrony różnorodności biologicznej miasta Krakowa" (wersja internetowa dostępna na <http://www.eko.uj.edu.pl/przyrodakrakowa/koncept.htm>) zamieszczoną na str 129.
 - okolice ul. Tynieckiej (zachowanie ostatnich korytarzy ekologicznych łączących łąki w Kostrzu z doliną Wisły)
 - Zakrzówek (istniejące zadrzewienia utrzymane jako ZP, zamiana przeznaczenia MNW na MN)
 - Dolina Rudawy (wykluczenie budowy Trasy Balickiej oraz wprowadzania nowej zabudowy w dolinie Rudawy)
 - Rybitwy (wykluczenie przeznaczenia U na terenach określonych w Mapie roślinności rzeczywistej Krakowa jako najcenniejsze przyrodniczo w skali miasta oraz zachowanie połączenia ekologicznego Użytku Ekologicznego Rybitwy ze stawem przy ul. Christo Botewa /własność Gminy Kraków w dzierżawie Towarzystwa naRzecz Ochrony Przyrody/)
 - Las Borkowski (wyłączenie spod zabudowy terenów leśnych)
 - Ruczaj (zachowanie korytarza ekologicznego łączącego łąki w Kostrzu z Zakrzówkiem)
 - Kobierzyn, Kliny (wyłączenie spod zabudowy łąk cennych przyrodniczo)
 - Barycz (wyłączenie spod zabudowy otoczenia zbiornika wodnego)

Ze względu na nie otrzymanie całości materiałów, Komisja nie mogła odnieść się m.in. do tematyki wielkości powierzchni biologicznie czynnej dla terenów zabudowy czy dopuszczalnej wysokości zabudowy w poszczególnych jednostkach urbanistycznych (postulujemy więc ogólnie ograniczenie wysokości nowej zabudowy/nadbudowy powyżej 30 m dla budynków o funkcji komercyjnej oraz 20 m dla budynków o funkcji mieszkalnej).

Uważamy, że Studium wyznacza zawyżoną ponad aktualne potrzeby wielkość obszarów zainwestowanych (wg. Instytutu Analiz Monitor Rynku Nieruchomości, w Krakowie mamy do czynienia z najgorszą relacją wielkości podaży a wielkością sprzedaży mieszkań – w IV kwartale 2012 r. deweloperom udało się sprzedać tylko 11% oferty, w ofercie jest ok. 8,4 tys. mieszkań, z tego 3,5 tys. gotowych do odbioru). W ślad za wnioskami Konfederacji na rzecz Przyszłości Krakowa Cracovia Urbis Europaea do zmiany Studium domagamy się rzetelnej analizy i bilansu wykorzystania terenów oraz oszacowania potrzeb Krakowa na tereny budowlane w perspektywie np. 10 lat.

W kontekście wyznaczenia linii metra, wnosimy o przedstawienie analizy ekonomicznej ich bieżącej eksploatacji.